

Valtakunnalliset Autismin Talvipäivät 8.2.2008

Paja 1; klo 16.15 -17.15

Aluesihtööri Aslak Rantakokko

**TUKEA-PROJEKTIN TULOKSISTA
JA TULEVAISUUDENNÄKYMISTÄ**
(8/2005 – 4/2008)

HANKEHISTORIAA LYHYESTI

(Lähde: Marko Kielinen, 10.1.2008)

- ⇒ Asperger-syndrooma –projekti 1999-2001 (Pohjois-Pohjanmaan Autismiyhdistys ry)
- ⇒ Asperger-jatkoprojekti 2002-2004 (yhteydenotot kentältä kannustivat)
- ⇒ TUKEA 2005-2008 (kohderyhmän ja toiminta-alueen laajentaminen)

- * AS:n tunnetuksi tekeminen, piirteiden tunnistaminen
- * ohjauksen, opastuksen ja koulutuksen tarjoaminen
- * alueellisen esiintyvyyden kartoittaminen
- * tukimateriaalin tuottaminen, tukitoimien kehittäminen
- * verkostoituminen ja yhteistyö

Työntekijöinä:

Heikki Kokko 1999

Virpi Väisänen 2000

Marko Kielinen 2001-2006

Tuula Peltö 2005-2006

Aslak Rantakokko 2006-2007

Hannele Repola 2007-2008

PROJEKTIN TÄRKEIMMÄT TAVOITTEET

- ⇒ työn ja opiskelun vaatimien tukitoimien kehittäminen autismin kirjon henkilöille
- ⇒ nuorten ja aikuisten autismin kirjon henkilöiden syrjäytymisen ehkäiseminen
- ⇒ autismin kirjon piirteiden tunnetuksi tekeminen ja tunnistamisen helpottaminen
- ⇒ autismin kirjon henkilöiden työllistymisen edellytysten parantaminen
- ⇒ autismin kirjon henkilöiden opiskelumahdollisuuksien tukeminen

PROJEKTIN TÄRKEIMMÄT TULOKSET

- ⇒ luotsikoulutus neuropsykiatrisiin erityisvaikeuksiin liittyen
- ⇒ autismin kirjon tietopaketti mukaan osaan neuropsykiatrinen valmentaja- ja työssäkäyntiavustajakoulutuksia
- ⇒ valtakunnalliset yhteistyöverkostot autismin kirjoon liittyen
- ⇒ vertaisryhmätoiminnan tukeminen asiantuntijaluennoin
- ⇒ n.150 erilaista koulutustilaisuutta, joissa koulutettiin yhteensä 3969 henkilöä autismin kirjon piirteisiin, tunnistamiseen, hyviin kohtaamisiin, esteettömyyteen sekä haasteisiin opiskelu- ja työelämässä
- ⇒ fyysisten, sosiaalisten ja psyykkisten esteettömyysasioiden selvittäminen ja kouluttaminen erityisesti korkeakouluihin liittyen
- ⇒ ”Näkymätön vamma opiskelun esteenä” -koulutustilaisuudet

PROJEKTIN TÄRKEIMMÄT TUOTOKSET

Faherty, Catherine. Autismi/Aspergerin oireyhtymä. Mitä se merkitsee minussa?

Työkirja, jossa käsitellään ihmisen tietoisuutta omasta toiminnastaan. Kirja sisältää arkielämän taitojen oppitunteja lapselle tai nuorelle, jolla on hyvätasoinen autismi tai Aspergerin oireyhtymä. Työkirja tarjoaa myös ideoita strukturoitua opetusta varten kotiin ja kouluun.

Kirjan suomenkielisestä käännöksestä, toimituksesta ja kuvituksesta ovat vastanneet Heta Pukki, Marius Rüfenacht, Anna-Kaisa Sipilä, Marko Kielinen, Markus Leinonen, Merikartanon koulu sekä TUKEA-projekti.

Rantakokko, Aslak & Repola, Hannele 2008 (toim). Työnhaun Työkirja autismin kirjon henkilöille.

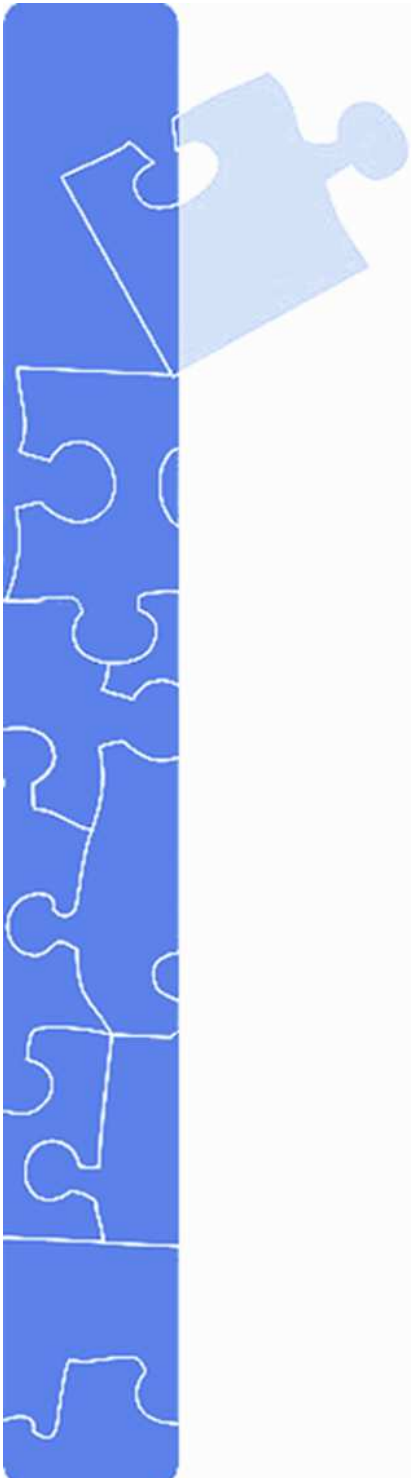
Työkirja on ensimmäinen suomenkielinen, erityisesti autismin kirjon henkilöille suunniteltu työnhakua koskeva työkirja.

Työkirjaa voi täyttää yksin tai yhdessä tukihenkilön kanssa. Työkirja on tarkoitettu ainoastaan työllistymisen ja työnhaun apuvälineeksi, työnhaussa tärkein tekijä on työnhakija itse.

Työkirjassa käsitellään perinteisen työnhaun keinoja, kuten työhakemuksen ja ansioluettelon tekemistä sekä työhaastattelua. Mukana on myös hyödyllisiä linkkejä sekä tietolähteitä työnhausta että autismin kirjosta.

Kirjan toimittamisessa, sisällön tuottamisessa ja tekstin ymmärrettävyyden tarkistamisessa ovat auttaneet TUKEA-projektin työntekijöiden lisäksi Ghita Branders, Outi Santanen, Karoliina Harinen, Marja Vintturi, Heta Pukki, Osmo Lämsä ja Jan-Erik Fredriksson. Kirjan on kuvittanut Markus Leinonen.

-
- + autismin kirjon henkilöiden opiskelu- ja työllistymisprosesseissa tarvittavan koulutus- ja muun tukimateriaalin suunnittelu, kehittäminen ja tuottaminen
 - + autismin kirjon piirteisiin ja tunnistamiseen liittyvän koulutustarpeen selvittäminen oppilaitoksissa ja työvoimahallinnon yksiköissä yleisyys- ja tarvekartoituksin
 - + autismin kirjon henkilöiden kokemaan esteettömyyteen liittyvän koulutus- ja tukimateriaalin tuottaminen

PROJEKTIN TOIMINNAN HAASTEITA

- ⇒ henkilöstön vaihtuvuus
- ⇒ autismitiedon taso kohderyhmissä
- ⇒ valtakunnallisuus

PROJEKTIN TOIMINNAN VAHVUUKSIA

- ⇒ ammattitaitoinen henkilöstö emo-organisaatiossa ja projektissa
- ⇒ vahvat, kiinnostuneet ja osaavat yhteistyökumppanit
- ⇒ valtava tiedonjano ”kentällä”
- ⇒ autismin kirjon henkilöiden kannustus ja tuki

PROJEKTIN TÄRKEIMMÄT OPETUKSET

- ⇒ esteettömyyden monet kasvot autismin kirjon kannalta
- ⇒ ihmissuhteiden merkitys autismin kirjon henkilöiden kaikessa elämässä
- ⇒ erityisen, pitkäkestoisen tuen tarve niin opiskelu- kuin työllistymisprosesseissakin (myös siirtymävaiheet!)
- ⇒ tarvitaan niin kirjallinen kuin inhimillinenkin tuki
- ⇒ luulo ei ole tiedon väärä
- ⇒ perustavaa tasoa olevan koulutuksen laaja tarve
- ⇒ koulunkäynnin, opiskelujen, vertaisryhmätoiminnan, työllistymisen ja työnteon suuri merkitys autismin kirjon henkilön sosiaalisen ja taloudellisen itsenäisyyden sekä kuntoutumisen kannalta

TULEVAISUUS?

- ⇒ autismin kirjon henkilöiden kanssa eri siirtymävaiheissa työtään tekevät, autismin kirjoa tuntevat ammattilaiset ja asiantuntijat tulisi kouluttaa autismin kirjon perustiedon osalta ja heidät tulisi laittaa ”kirjoihin ja kansiin” (= mukaan AUNE-verkostoon)
- ⇒ opiskeluun ja työllistymiseen liittyvää erikoissanastoa tulisi ”avata” ja selvittää (= esimerkiksi selkokielen minisanakirja)
- ⇒ autismin kirjon tietopaketti tulisi saada kaikkiin ns. valmentajakoulutuksiin (erilaiset adhd-coaching, työhönvalmentaja, työssäkäyntiavustaja ja luotsikoulutukset)
- ⇒ esteettömyysteema tulisi nostaa näkyvämmäksi (merkittävä tekijä opiskelussa ja työelämässä)
- ⇒ kokemuksia siirtymävaiheista tulisi selvittää ja analysoida valtakunnallisesti
- ⇒ **VAIKUTTAMINEN TYÖNANTAJIIN !!!**

KIITOKSET!
KYSYMYKSET?

AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY

Aluesihtööri

Aslak Rantakokko

Pohjois-Suomen aluetoimisto

Isokatu 47

90100 Oulu

050 5022 269

aslak.rantakokko@autismiliitto.fi

www.autismiliitto.fi

